

Recenzja

**dotycząca osiągnięć naukowych Pani dr Bogny Janik
ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse**

Postawę formalną sporządzenia niniejszej recenzji stanowią: Uchwała Rady Naukowej Dyscypliny Ekonomia i Finanse nr 50/II/2022 z dnia 15 lipca 2022 r. w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz nr 57/II/2022 z dnia 28 października 2022 r. w sprawie zmiany powołanego recenzenta w przedmiotowym postępowaniu.

Recenzję sporządzono w zgodzie z wymogami określonymi w art. 221 ust. 5 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478) w oparciu o przekazaną mi kompletną i spełniającą wymogi formalne stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego dokumentację.

Autorka spełnia formalne warunki nadania stopnia doktora habilitowanego, unormowane w art. 219 p.s.w.n. Zgodnie z tym przepisem dr Bogna Janik wnioskująca o nadanie stopnia doktora habilitowanego: a) posiada stopień naukowy doktora; b) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej jedną monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a; c) wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Recenzja składa się z następujących części:

1. Sylwetka naukowa Habilitantki (w odniesieniu do kryterium pierwszego)
2. Ocena monografii „Inwestycje społecznie odpowiedzialne. Typologia krajów europejskich” (w odniesieniu do kryterium drugiego)
3. Ocena pozostałego dorobku naukowego (w odniesieniu do kryterium trzeciego) uzupełniona o ocenę działalności dydaktycznej i organizacyjnej
4. Wnioski końcowe

1. Sylwetka naukowa dr Bogny Janik

Stopień doktora nauk ekonomicznych został nadany dr Bognie Janik uchwałą Rady Wydziału Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu w 2006 r. Promotorem w przewodzie doktorskim był dr hab. Jan Szambelańczyk, prof. AEP, recenzentami natomiast: dr hab. Maria Kuchlewska, prof. AEP, prof. dr hab. Marian Żukowski (UMCS, obecnie KUL).

Tytuł zawodowy magistra ekonomii uzyskała w 1984 r. po ukończeniu 5-letnich studiów na Wydziale Towaroznawstwa Akademii Ekonomicznej w Poznaniu (obecnie UEP).

Dr B. Janik jest obecnie zatrudniona (od 1997 r.) na stanowisku adiunkta (od 2007 r.) w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu. W latach 2009-2013 pełniła funkcję Kierownika Katedry Bankowości i Rynku Finansowego, a od 2022 r. jest Pełnomocnikiem Rektora ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni.

Pracę naukowo-dydaktyczną Habilitantki poprzedziły związki z praktyką gospodarczą. Pracowała m.in. jako nauczyciel w Zespole szkół Przemysłu Spożywczego w Poznaniu (1986-1991), jako inspektor kredytowy w Banku Pekao S.A. (1992-1996) oraz jako dyrektor finansowy w AMS S.A. (1996-1997). Ponadto była członkiem Rady Nadzorczej w spółce prawa handlowego BB Investment (2001-2014).

Habilitantka spełnia zatem pierwszy z warunków nadania stopnia doktora habilitowanego, które zostały unormowane w art. 219 p.s.w.n. – posiada stopień naukowy doktora.

2. Ocena monografii „Inwestycje społecznie odpowiedzialne. Typologia krajów europejskich”

Dr Bogna Janik jako główne osiągnięcie naukowe przedłożyła monografię „Inwestycje społecznie odpowiedzialne. Typologia krajów europejskich”. Monografia została wydana przez Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2022, ISBN 978-83-8158-492-0. Recenzentem wydawniczym była prof. dr hab. Grażyna Borys, Uniwersytet Zielonogórski.

Oceniana rozprawa liczy 286 stron i składa się ze wstępu, 5 rozdziałów, podsumowania i 3 załączników. Bibliografia wraz materiałami źródłowymi zawiera prawie 350 pozycji, głównie anglojęzycznych. W rozdziałach podjęto kolejno następujące problemy:

1. Inwestycje społecznie odpowiedzialne w wybranych teoriach ekonomicznych
2. Inwestycje społecznie odpowiedzialne w praktyce rynku finansowego
3. Poziom zróżnicowania inwestycji społecznie odpowiedzialnych w Europie
4. Kształtowanie się kursów indeksów społecznie odpowiedzialnych
5. Typologia krajów ze względu na wartość inwestycji społecznie odpowiedzialnych i wybrane czynniki rozwoju

Habilitantka dokonała interesującego wyboru obszaru badawczego. Po pierwsze, z uwagi na fakt iż jest to problematyka podjęta przez badaczy stosunkowo niedawno, a więc mało „wyeksploatowana”. Po drugie, ważność tej tematyki z pewnością potwierdziły dwa istotne ostatnio zjawiska o szerokim zasięgu: przedłużający się stan pandemii oraz wojna rosyjsko-ukraińska.

Jako cel główny analizy przyjęto „...opracowanie typologii wybranych krajów europejskich według wartości inwestycji społecznie odpowiedzialnych (mierzonych SRI *per capita*) z uwzględnieniem czynników społeczno-gospodarczych, środowiskowych i kulturowych” (s. 9). Powiązано z nim 5 celów poznawczych (szczegółowych) oraz cel aplikacyjny. Dopełnieniem celów badawczych są hipotezy, z których główną sformułowano następująco: „Pomimo relatywnie silnie zintegrowanego obszaru europejskiego, wartość inwestycji społecznie odpowiedzialnych w badanych krajach europejskich jest silnie zróżnicowana, co wynika z poziomu i struktury rozwoju tych krajów, istniejących wzorców kulturowych oraz poziomu społecznej dojrzałości ekologicznej” (s. 10).

Ponieważ taki zapis hipotezy nie wydaje się zbyt odkrywczy, uzasadnione jest przywołanie 3 hipotez częściowych:

HC1: Kraje Europy Środkowo-Wschodniej wykazują wspólne cechy w podejściu do etycznych finansów, co wynika z poziomu i struktury rozwoju tych krajów oraz istniejących wzorców kulturowych

HC2: Kraje Europy Zachodniej wykazują wspólne cechy w podejściu do etycznych finansów, co wynika z poziomu i struktury rozwoju tych krajów oraz istniejących wzorców kulturowych.

HC3: Kraje nordyckie wykazują szczególne wspólne cechy w podejściu do etycznych finansów, co wynika z istniejących wzorców kulturowych oraz społecznej dojrzałości ekologicznej.

Pozostając przy fundamentalnych dla każdej monografii naukowej zagadnieniach, należy wyeksponować spójność między jej tytułem, strukturą i treścią oraz celami pracy. Może nieco mylący jest jedynie tytuł rozdz. 2, sugerujący bardziej empiryczny jego charakter, niż w rzeczywistości – teoretyczny. Wyraźne wątpliwości w tym kontekście wzbudzają natomiast powyższe hipotezy. Po pierwsze, w hipotezie głównej użyto sformułowania o „relatywnie silnie zintegrowanym obszarze europejskim” – przypuszczalnie z perspektywy istnienia Unii Europejskiej – co od dawna wydaje się nie do końca prawdziwe. Co więcej, ten powszechnie eksploatowany, wręcz klasyczny podział krajów według linii: Europa Zachodnia, Europa Środkowo-Wschodnia jest nazbyt oczywisty. Po drugie, w hipotezie tej wskazano nie tylko na silne zróżnicowanie badanych SRI, ale też przyczyny tego, co wydaje się nie tylko trudne, ale prawdopodobnie niemożliwe do udowodnienia; a hipotezę należy we właściwy, poprawnie metodologicznie sposób, zweryfikować. Jak zresztą napisano: „Podjęta została także próba wyznaczenia czynników warunkujących rozwój społecznie odpowiedzialnych inwestycji za pomocą modelu regresji wielorakiej, jednakże wyznaczenie modelu nie powiodło się” (s.14, też s.216). Ponadto hipotezę główną (eksponowane w niej różnice) zderzono jakby – na zasadzie przeciwieństwa? – ze sformułowanymi według jednego schematu hipotezami cząstkowymi (eksponowane w nich podobieństwo grup krajów), w których chodzi o „etyczne finanse”, który to termin – jak Autorka wyjaśnia – nie jest tożsamy z wykorzystanym w hipotezie głównej i tytułowym terminem „inwestycje społecznie odpowiedzialne”. Zauważyć więc tu można pewną niespójność. Poza tym rodzi się też pytanie, czy realne jest zweryfikowanie HC1, skoro Autorka informuje, że w tej grupie krajów właściwie „...tylko dla Polski były prowadzone badania wartości inwestycji społecznie odpowiedzialnych i stosowanych strategii inwestycyjnych” (s. 158). Skąd więc pozyskano wymagane do tego informacje?

Zabrakło też na początku rozważań zdefiniowania tytułowego i analizowanego w monografii pojęcia, czyli „inwestycje społecznie odpowiedzialne”. Jak pisze Autorka: „W literaturze przedmiotu występuje dysonans definicyjny i pojęciowy...Dlatego trudno tę koncepcję zdefiniować w sposób jednoznaczny i wyczerpujący” (s.34) i przywołuje tylko jedną definicję UN PRI (United Nations Principles for Responsible Investment) i prawdopodobnie drugą autorstwa Czerwińskiej. Czy należy się domyślić, że właśnie ją akceptuje i tak rozumianą kategorię analizuje w pracy? Oczekiwałamby jednak podania kilku wykorzystywanych definicji i wyraźnego wskazania na jedną z nich, jak ma to miejsce w przypadku rozważań w ramach p. 1.3.1. dotyczących kultury, gdzie „...Autorka uznała, że pierwszym krokiem powinno być zdefiniowanie pojęcia kultura” (s. 49), przytaczając kilka definicji, jak również w odniesieniu do etyki (s.24-25). W odróżnieniu od powyższego to akurat nie było takie niezbędne. Autorka ograniczyła się jedynie do wskazania synonimów tytułowego pojęcia, jak: etyczne inwestycje, zielone inwestycje, odpowiedzialne inwestycje.

Podstawowe wyzwanie badawcze Habilitantki, czyli identyfikacja cech krajów o najwyższych wartościach SRI (cel – opracowanie typologii wybranych krajów europejskich według wartości SRI), nie było zadaniem łatwym, przede wszystkim z uwagi na interdyscyplinarny charakter badań (ekonomia, finanse, ekologia, kultura), poważne ograniczenia niezbędnych danych statystycznych, jak też relatywnie nowatorskie ujęcie problemu badawczego. W warstwie merytorycznej Autorka poradziła

sobie jednak z tymi wyzwaniem, ogólnie lepiej w części empirycznej pracy (r. 3,4,5). Zasadnicza część teoretyczna pracy, czyli rozdz. 1, jest bowiem zbyt ogólnikowa w odróżnieniu od rozdz. 2, który nie tylko uświadamia dobrą orientację Autorki w literaturze przedmiotu, prezentując przekrój wielu wcześniejszych badań. W prowadzonych rozważaniach można jednak dostrzec pewną dysproporcję między orientacją Autorki w sprawach szczegółowych - wręcz bardzo dobra - i zagadnieniach bardziej ogólnych - gorsza. Potwierdzeniem tego jest np. wykorzystanie definicji rozwoju społeczno-gospodarczego autorstwa Parysek (s. 127), której to pozycji nawet zabrakło w bibliografii. Tym niemniej układ taki ułatwia też percepcję problemów podejmowanych w dalszej, empirycznej części rozprawy. Na uwagę zasługuje zgrabne posumowanie tej części, jeszcze głębiej wprowadzające w dalsze rozważania. Nie do końca można się jednak zgodzić z samooceną Habilitantki, iż „...nie unikała zajmowania stanowiska” (s. 121; może z wyjątkiem s. 180). Dostrzec także można brak skłonności do wyciągania wniosków, co najwyżej pewne predyspozycje do porządkowania problemów.

W części empirycznej pracy uwagę zwraca staranność w wyjaśnianiu wykorzystanych metod badawczych (w tym wskaźników z wyczerpującymi informacjami) przy wykonywaniu kolejnych kroków badawczych, co wynika prawdopodobnie z zastosowania autorskiej metodyki, jak też dążenia do uzyskania jak największej liczby wyników. Taka postawa niesie jednak z sobą pewne zagrożenia, a co najmniej wiele niepewności i znaków zapytania. Jak zauważa bowiem sama Autorka, ograniczeniem dla prowadzenia badania była niewątpliwie nieduża liczba krajów raportujących wartość inwestycji społecznie odpowiedzialnych oraz problem z porównaniem wybranych danych ilościowych w czasie.

Potwierdza to chociażby zdanie następujące: „Przy wyznaczeniu korelacji warunkowej **arbitralnie** został przyjęty okres 2017-2020, co wynika z braku możliwości dopasowania modelu dla dłuższego szeregu czasowego...Dla indeksu WIG-ESG został przyjęty krótszy okres, tj. 2019-2020.....” (s. 165), czy kolejne spostrzeżenie: „...zróżnicowane sposoby naboru spółek do indeksów mogą wpływać na zachowanie takich indeksów” (s. 170). W tego typu sytuacjach narasta obawa o granice poprawności prowadzonej analizy, czy też o zasadność takiej arbitralności; uzyskane wyniki tych czy innych badań, bądź modelowania istotnie zależą przecież od sposobu przygotowania niezbędnych do tego elementów, mogą nie być porównywalne, czy nawet zafałszowane.

Od strony formalnej monografia przygotowana jest starannie; język jest wyważony, równocześnie bogaty w słownictwo i urozmaicony. Występują jedynie drobne niedociągnięcia, głównie literówki. Słowo „nie doszacowują” 3-krotnie napisane jest łącznie (s. 64, 65, 104), a przecież to jest czasownik i dlatego obowiązuje rozdzielność w pisowni. W bibliografii brakuje kilku pozycji, na które powoływano się w tekście (np. Mahdavi - s. 26, Hill - s. 39, Campbell i in. - s. 46, Parysek - s. 127). Zabrakło też wymienionej we wstępie pierwszej, polskiej całościowej monografii dotyczącej finansów zrównoważonych autorstwa M. Zioła (2020). Ponieważ w pracy wykorzystywanych jest wiele skrótów, wskazanym byłoby sporządzenie ich wykazu. Percepcję ułatwiłoby też umieszczenie pewnych danych/informacji w głównej treści, zamiast lokowania ich w załączniku.

Pomimo powyższych uwag krytycznych, uważam monografię za wartościowe opracowanie naukowe. Zaprezentowany w niej przez dr B. Janik proces badawczy i jego wyniki są podstawą do stwierdzenia o znacznym wkładzie w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse. Jej wartość dodana sprowadza się nie tylko do uporządkowania i systematyzacji wiedzy dotyczącej inwestycji społecznie odpowiedzialnych i dotychczasowych badań nad ich dochodowością w ramach dwóch grup: pojedynczych spółek oraz portfeli spółek społecznie odpowiedzialnych. Cenne okazuje się też wskazanie kluczowych interesariuszy SRI. Wkład ten widoczny jest również w zakresie metodologii, a polega na zaproponowaniu metodyki statystycznej identyfikacji zróżnicowania inwestycji społecznie odpowiedzialnych oraz grupowania krajów w oparciu o wykorzystywane w praktyce strategie

inwestycyjne, jak też propozycji doboru cech diagnostycznych aproksymujących poziom rozwoju SRI. **Spełniony jest zatem warunek 2 nadania stopnia doktora habilitowanego.**

Ponieważ od opublikowania monografii upłynęło nieco czasu, w którym wiele się działo, ponadto od 2026 r. obowiązek raportowania wskaźników ESG będzie dotyczył firm powszechnie – inaczej niż obecnie – nasuwają się pewne pytania i kwestie, które wymagają wyjaśnienia, mianowicie;

1. Jak Habilitantka ocenia stan przygotowania firm do tego powszechnego raportowania ?
2. Czy w związku z wojną rosyjsko-ukraińską - i wynikającymi z tego problemami dotyczącymi m.in. energetyki – aktualne pozostaje stwierdzenie „W koncepcji ekorozwoju odchodzi się także od energetyki jądrowej...” (s. 135-136). Co może zmienić w tym nastawieniu zaistniała niedawno sytuacja ?
3. W nawiązaniu do wspomnianych w recenzji wątpliwości w sprawie ograniczeń w pozyskiwaniu danych z zakresu SRI, jak też informacji Autorki dotyczącej: „zmiany prezentacji danych w ostatnim raporcie Eurosif (z 2018 r.) występuje obiektywna trudność z jednoznacznym określeniem wartości inwestycji społecznie odpowiedzialnych tak, aby można je było porównać w poszczególnych latach” (s.140) pytanie brzmi: Czy kolejny raport z 2020 r. (okres pandemii) okazał się istotny/przełomowy z p. widz. wyników uzyskanych w pracy ?

3. Ocena pozostałego dorobku naukowego uzupełniona o działalność dydaktyczną i organizacyjną

Pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze obejmują następujące elementy aktywności Habilitantki: pozostały dorobek publikacyjny, udział i kierowanie projektami badawczymi, aktywność na konferencjach, współpraca naukowa z podmiotami.

Oprócz wyżej ocenianej monografii dorobek publikacyjny Habilitantki po uzyskaniu stopnia naukowego doktora obejmuje: 1 samodzielną monografię, opublikowaną w 2014 r., 10 rozdziałów w monografiach (7 w krajowych, 3 w zagranicznych), 1 redakcja oraz 1 współredakcja naukowa monografii, 31 publikacji/artkułów w recenzowanych czasopismach oraz 8 publikacji w materiałach konferencyjnych, 1 opublikowana recenzja.

W przypadku rozdziałów w monografiach naukowych 3 z nich opublikowano w jęz. angielskim, a 7 po polsku; 4 – we współautorstwie, zaś 4 są indywidualnymi opracowaniami Autorki. W ramach 8 publikacji w materiałach pokonferencyjnych wszystkie opublikowano w jęz. angielskim, w tym 5 we współpracy. Artykuły naukowe Habilitantki - w liczbie 17 w jęz. polskim i 14 w jęz. angielskim – to 19 opracowań autorskich i 12 współautorskich. Zwraca uwagę fakt, iż w miarę upływu czasu wzrasta liczba publikacji w jęz. angielskim oraz przygotowywanych we współautorstwie, co pozostaje w zgodzie z wyraźnie zarysowanym w ostatnich latach trendem. Większość pozycji została jednak opublikowana w czasopismach uczelnianych (WSB Poznań, UE Poznań, UE Wrocław, Uniwersytet Szczeciński, UE Katowice, Uniwersytet w Toruniu), czyli podmiotach o lokalnym zasięgu. Kilka charakteryzuje się szerszym zasięgiem, co jest efektem publikacji referatów (5, w tym 2 autorskie i 3 współautorskie) na konferencjach zagranicznych (np. Oxford 2012, FRL – Meksyk 2019, Lizbona 2018, Sevilla 2020) oraz 5 artykułów opublikowanych w czasopismach zagranicznych (3 współautorskie) oraz krajowych (2, w tym 1 autorski i 1 współautorski). Są one indeksowane przez Thomson Reuters Web of Science.

Zgodnie z informacją Habilitantki uzyskała Ona 8.847 punktów Impact Factor, liczba cytowań według Publish or Perish wyniosła 74, autocytowań 8, a indeks Hirscha osiągnął poziom 5.

Z perspektywy problematyki podejmowanej w opracowaniach naukowych widoczna jest pewna ewolucja tematów. Podjęta wcześniej przez Habilitantkę problematyka dotycząca systemów rekompensat dla inwestorów giełdowych, zwieńczona rozprawą doktorską, ustąpiła miejsca różnym zagadnieniom dotyczącym społecznej odpowiedzialności. Jak informuje Habilitantka, przełomowym momentem w tym zakresie była kwerenda biblioteczna w London School of Economics oraz współpraca z naukowcami norweskimi. Początkowo badania dotyczyły działalności spółek społecznie odpowiedzialnych notowanych na giełdzie warszawskiej, następnie poszerzono je o spółki notowane na giełdzie wiedeńskiej. W ramach badań oceniane były m.in. efekty kwalifikacji spółki do indeksów społecznie odpowiedzialnych, problemy dochodu i ryzyka spółek społecznie odpowiedzialnych w okresie pandemii COVID-19, aspekty ekologiczne odpowiedzialnych inwestycji i ich wpływ na środowisko naturalne, społeczna odpowiedzialność banków. W ostatnich latach dominowały badania dotyczące zróżnicowania inwestycji społecznie odpowiedzialnych w krajach europejskich, czego zwieńczeniem jest oceniana monografia.

Habilitantka 3-krotnie brała udział w pracy zespołów realizujących projekty badawcze ze środków własnych i statutowych, w tym 2-krotnie była kierownikiem (2014/2015, 2018) i raz wykonawcą (2016/2017). Ponadto złożone zostały na konkursy 3 projekty zagraniczne (2012, 2013, 2014) oraz 3 projekty krajowe (OPUS – 2012, 2013, 2013), które pomimo pozytywnej oceny nie uzyskały finansowania, a dotyczyły społecznie odpowiedzialnych spółek.

W celu prezentowania wyników prowadzonych badań dr B. Janik uczestniczyła aktywnie w 39 konferencjach, w tym 11 zagranicznych (m.in. Londyn, Oxford, Haga, Walencja, Madryt, Lizbona, Rzym, Praga, Meksyk) oraz 28 krajowych (w tym 14 międzynarodowych). Pełniła też funkcję sekretarza II Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Gospodarka i finanse wobec wyzwań współczesności” (Poznań 2017).

Habilitantkę charakteryzuje dość rozbudowana współpraca naukowa z różnymi ośrodkami, zarówno zagranicznymi, jak i krajowymi, której efektem są m.in. staże naukowe: 3 zagraniczne (2010 r. – University of Tromsø, Norwegia; 2010 r. – Hochschule Amberg-Weiden, Niemcy; 2011 r. - London School of Economic) oraz 1 staż krajowy (2012 r. – „Naukowcy w wielkopolskich firmach – staże badawcze szansą podniesienia innowacyjności i konkurencyjności kluczowych branż dla rozwoju regionu”).

Ponieważ przed podjęciem pracy w WSB Habilitantka związana była z praktyką gospodarczą (inspektor kredytowy w PKO SA, dyrektor finansowy w spółce handlowej), później kontynuowała współpracę z biznesem. W 2002 r. powołana została na członka Rady Nadzorczej BB Investment S.A., gdzie w latach 2002-2014 pełniła funkcje sekretarza. Uczestniczyła też w programie badawczym realizowanym przy współpracy z biznesem dotyczącym CSR (POKL.08.02.01-30-004/11) „Naukowcy w wielkopolskich firmach...” w ramach którego odbyła wspomniany wyżej staż.

Na zlecenie Public Profits sp. z o.o. dr Bogna Janik wykonała ekspertyzę dotyczącą oceny wpływu projektu „ApCoR multiplatformowy panel badawczy” na realizację zasad zrównoważonego rozwoju.

W ramach działalności dydaktycznej dr B. Janik prowadzi zajęcia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, pierwszego i drugiego stopnia. Spośród 12 przedmiotów 4 są prowadzone w jęz. angielskim. Wypromowała ok. 100 studentów. Brak informacji na temat tego, jakie są to przedmioty, wymieniono jedynie przedmiot Responsible Business Practices, który pozwala łączyć działalność dydaktyczną z zainteresowaniami badawczymi Habilitantki. Dla każdego z powyższych przedmiotów został przygotowany program autorski, a ponadto Habilitantka jest autorką licznych materiałów dydaktycznych dostępnych na platformie Moodle. Jest także współautorką e-podręcznika *Portfel inwestycyjny* (2009). Stąd była zapraszana na WGPW z autorską prezentacją na temat społecznej

odpowiedzialności w inwestowaniu. Brała też udział w przygotowaniu efektów kształcenia dla Wydziału Finansów i Bankowości w swojej macierzystej uczelni. Sprawowała opiekę nad Studenckim Kołem Naukowym Rynku Kapitałowego „Rookies”, z udziałem którego i we współpracy z WGPW zorganizowano w 2011 r. warsztaty pt. „ETF-kup sobie warszawski indeks” oraz „Rynek w trzech wymiarach”.

W latach 2009-2013 dr Bogna Janik kierowała Katedrą Bankowości i Rynku Finansowego. Drugą kadencję jest członkiem Rady Akademickiej WSB w Poznaniu, a od 2022 r. pełni funkcje pełnomocnika Rektora ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni.

Habilitantka była członkiem następujących organizacji i towarzystw naukowych: Polskie Stowarzyszenie Finansów i Bankowości (2007-2014), Green Economics Institute – GEI (2012-2013), Polskie Towarzystwo ekonomiczne (2010-2013).

Podsumowując pozostały dorobek naukowo-badawczy dr B. Janik, stwierdzam, że jest to dorobek ilościowo wystarczający, natomiast jakościowo raczej przeciętny. Brakuje w nim publikacji w renomowanych międzynarodowych czasopismach ekonomiczno-finansowych, jak też w najbardziej znanych, o szerokim oddziaływaniu, czasopismach polskich. Także w komponentcie dotyczącym projektów badawczych występują pewne deficyty, głównie w postaci kierowania nimi, chociaż podejmowano próby w tym kierunku.

Spełniony jest zatem warunek 3 nadania stopnia doktora habilitowanego.

Również dotychczasowe efekty działalności dydaktycznej i organizacyjnej są w mojej ocenie zadowalające, wystarczające do nadania Jej stopnia doktora habilitowanego. Na uwagę zasługują różne formy podejmowanej współpracy z podmiotami zagranicznymi, ale głównie krajowymi, pozwalające na utrzymywanie ciągłej relacji z praktyką gospodarczą.

4. Wnioski końcowe

Biorąc pod uwagę przedłożoną opinię o wartości naukowej podstawowego osiągnięcia naukowego dr Bogny Janik oraz przedstawione oceny częściowe pozostałych składowych dorobku naukowo-badawczego, a także dorobku dydaktycznego, organizacyjnego, popularyzatorskiego oraz w zakresie współpracy międzynarodowej stwierdzam, iż moja ocena całościowa jest pozytywna. Uważam, że Habilitantka spełnia wymogi ustawowe, zatem popieram wniosek o nadanie Jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Kraków 27. 12. 2012

